

TÜRKİYE - ŞİLİ SERBEST TİCARET ANLAŞMASI ÇERÇEVESİNDEKİ MENŞE KÜMÜLASYON SİSTEMİ KAPSAMI TİCARETTE EŞYANIN TERCİHLİ MENŞEİNİN TESPİTİ HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmelik, Türkiye Cumhuriyeti ile Şili Cumhuriyeti arasında imzalanan Serbest Ticaret Anlaşmasının, iki taraflı menşe kümülasyonu esasına dayanan Menşeli Ürünler Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Ekinin uygulanmasına dair usul ve esasları düzenler.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Türkiye Cumhuriyeti ile Şili Cumhuriyeti arasında imzalanan Serbest Ticaret Anlaşmasının 10 uncu maddesinde belirtilen “Menşeli Ürünler Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Ek V”in uygulanmasına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (Değişik:RG-28/6/2016-29756)⁽¹⁾

(1) Bu Yönetmelik, 3/6/2011 tarihli ve 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi ile 1 inci maddesinde belirtilen Ek’e dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte yer alan;

a) Anlaşma: Türkiye Cumhuriyeti ile Şili Cumhuriyeti arasında mevcut, 2 nci maddede belirtilen Serbest Ticaret Anlaşmasını,

b) Eşya: Hem madde hem de ürünü,

c) EUR.1 dolaşım belgesi: Menşeli ürünlerin Anlaşma hükümlerinden yararlanabilmesini sağlamak üzere gümrük idareleri veya **(Değişik ibare:RG-28/6/2016-29756)⁽¹⁾ Bakanlıkça** yetkilendirilen kişi veya kuruluşlarca usulüne uygun olarak düzenlenip gümrük idarelerince vize edilen, örneği Ek-III'te yer alan menşe ispat belgesini,

ç) EUR.1 dolaşım belgesi başvuru formu: İhracatçı veya yetkili kanuni temsilcisi tarafından EUR.1 dolaşım belgesi talep edilmek üzere doldurulması gereken, örneği Ek-III'te yer alan Formu,

d) Fabrika çıkış fiyatı: Ürün için Taraf ülkelerden birinde, nihai işçilik veya işlemin gerçekleştirilmesini üstlenen imalatçıya fabrika çıkışı itibarıyla ödenen, kullanılan bütün madde kıymetlerinin dahil edilmiş olduğu, elde edilmiş ürünün ihracında geri ödenmiş veya ödenecek yurt içi vergilerin tenziliyle bulunan fiyatı,

e) Fasıllar ve pozisyonlar: Bu Yönetmelikte Armonize Sistem veya AS olarak geçen, Armonize Mal Tanımı ve Kodlama Sistemini oluşturan nomanklatürde kullanılan fasıllar ve pozisyonları (dört haneli kodlar),

f) Fatura beyanı: İhracatçı tarafından fatura, teslimat notu veya herhangi bir ticari belge üzerinde belirtilen, ilgili ürünlerin teşhislerini mümkün kılmayı yeterli ayrıntıda tanımlayan metni Ek-IV'te yer alan, usulüne uygun olarak yapılan beyanı,

g) **(Değişik:RG-28/6/2016-29756)⁽¹⁾** Gümrük idareleri: Türkiye’de Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Şili’de Ulusal Gümrük İdaresini,

ğ) Gümrük kıymeti: Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının VII nci maddesinin Uygulanmasına Dair Gümrük Kıymetine İlişkin 1994-Dünya Ticaret Örgütü Anlaşmasına göre tespit edilen kıymeti,

h) İmalat: Montaj veya özel işlemler de dahil olmak üzere her türlü işçilik veya işleme tabi tutmayı,

ı) Katma değer: Fabrika çıkış fiyatından, eşyaya dahil edilen diğer Taraf ülke menşeli her bir maddenin gümrük kıymetinin veya bu kıymetin bilinmemesi veya tespit edilememesi halinde Taraf ülkelerde madde için ödendiği doğrulanabilir ilk fiyatın çıkarılması ile bulunan değeri,

- i) Madde: Ürünün imalatında kullanılan herhangi bir girdi, hammadde, parça veya aksamlar ve benzerini,
- j) Maddelerin kıymeti: Kullanılan menşeli olmayan maddelerin ithalatı esnasındaki gümrük kıymetini, bunun bilinmemesi veya tespit edilememesi halinde ise Taraf ülkelerden birinde maddeler için ödenen tespiti mümkün ilk fiyatı,
- k) Menşe ispat belgesi: EUR.1 dolaşım belgesi veya fatura beyanını,
- l) Menşeli madde kıymeti: (j) bendindeki tanıma uygun olarak, gerekli değişiklikler yapılarak uygulanan, bu tür maddenin gümrük kıymetini,
- m) **(Değişik:RG-28/6/2016-29756)**⁽¹⁾ Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,
- n) Sevkiyat: Bir ihracatçıdan bir alıcıya birlikte gönderilen ya da ihracatçıdan alıcıya sevkinde tek bir sevk evrakı kapsamında yer alan veya böyle bir evrakın olmaması halinde tek bir fatura kapsamına giren ürünleri,
- o) Sınıflandırma: Ürün veya maddelerin belirli bir pozisyon altında sınıflandırılmasını,
- ö) Taraf ülkeler: Türkiye Cumhuriyeti ve Şili Cumhuriyetini,
- p) Ülkeler: Karasuları da dahil olmak üzere ülkeleri,
- r) Ürün: Bilahare başka bir imalatta da kullanılması söz konusu olsa bile, imal edilmiş ürün,
- s) **(Değişik:RG-28/6/2016-29756)**⁽¹⁾ Yetkili makam: Türkiye’de Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Şili’de Uluslararası Ekonomik İşler Genel Müdürlüğünü (DIRECON),
- ş) **(Ek:RG-23/6/2018-30457 Mükerrer)**⁽²⁾ Elektronik sistem: Menşe ispat ve dolaşım belgelerinin düzenlenmesine yönelik başvurunun yapılması, belgelerin düzenlenmesi, kontrol edilmesi, onaylanması ve vize işlemlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak üzere Bakanlık ya da Bakanlıkça uygun görülen kişi ve kuruluşlarca elektronik ortamda verilen hizmet ve bu hizmete dair alt yapıyı, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Menşeli Ürün Kavramının Tanımı ve Şartları

Menşe kuralı

MADDE 5 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında, aşağıda belirtilen ürünler Taraf ülkelerden biri menşeli kabul edilirler:

- a) 7 nci maddede belirtildiği şekilde, tamamen ilgili Taraf ülkede elde edilen ürünler,
- b) 8 inci maddede belirtildiği şekilde, ilgili Taraf ülkede yeterli işçilik veya işleme tabi tutulmuş olmaları kaydıyla, tamamen elde edilmemiş maddeler ihtiva ederek anılan Taraf ülkede elde edilmiş ürünler.

Menşe kümülasyonu (Değişik başlık:RG-28/6/2016-29756)⁽¹⁾

MADDE 6 – (1) Şili menşeli maddeler, Türkiye’de elde edilen bir ürün içine dahil edildikleri takdirde, Türkiye menşeli kabul edilir. Söz konusu maddelerin 9 uncu maddede belirtilenlerin ötesinde bir işçilik veya işlemden geçmiş olmaları koşuluyla, yeterli işçilik veya işlemden geçmiş olma şartı aranmaz.

(2) Türkiye menşeli maddeler, Şili’de elde edilen bir ürün içine dahil edildikleri takdirde, Şili menşeli kabul edilir. Söz konusu maddelerin 9 uncu maddede belirtilenlerin ötesinde bir işçilik veya işlemden geçmiş olmaları koşuluyla, yeterli işçilik veya işlemden geçmiş olma şartı aranmaz.

(3) Birinci ve ikinci fıkralar uyarınca bir Taraf Ülkede yapılan bir imalat işleminde, sadece diğer Taraf ülke menşeli maddeler kümülasyona tabi tutulabilir olup, söz konusu işlemde üçüncü ülkeler menşeli maddelerin kullanılması halinde, bunların Ek-II’de yer alan listede belirtilen şartlar uyarınca yeterli derecede işçilik veya işlem görmesi gerekir.

(4) **(Ek:RG-28/6/2016-29756)**⁽¹⁾ Avrupa Birliği menşeli maddeler, bir Taraf Ülkede daha ileri düzeyde bir işleme tabi tutuldukları veya bir Taraf Ülkede bir ürün içine dâhil edildikleri takdirde o Taraf Ülke menşeli maddeler olarak kabul edilir.

(5) **(Ek:RG-28/6/2016-29756)**⁽¹⁾ Dördüncü fıkra uyarınca Avrupa Birliği menşeli maddelerin Türkiye veya Şili’de elde edilen bir ürün içine dâhil edildikleri takdirde, Türkiye veya Şili menşeli kabul edilebilmeleri için;

a) söz konusu maddelerin Türkiye veya Şili'de tabii tutulduğu işçilik veya işlemin, 9 uncu maddede belirtilen işçilik veya işlemlerin ötesine geçmiş olması,

b) söz konusu maddeler Türkiye veya Şili'ye doğrudan ihraç edilmiş olsa idi geçerli menşei kuralları uygulandığında, maddelerin yine Avrupa Birliği menşei kazanacak olması, ve

c) Türkiye, Şili ve Avrupa Birliği arasında bu kümülasyon mekanizması ile söz konusu ürünlerin menşeinin belgelendirilmesi ve kontrolüne ilişkin Yönetmelik hükümlerinin tam olarak uygulanmasını sağlayan yeterli idari işbirliği süreçlerine imkân veren düzenlemelerin mevcut olması,

gerekmektedir. Söz konusu maddelerin 9 uncu maddede belirtilenlerin ötesinde bir işçilik veya işlem den geçmiş olmaları koşuluyla, 8 inci maddede belirtilen yeterli işçilik veya işlem den geçmiş olma şartı aranmaz.

(6) (Ek:RG-28/6/2016-29756)⁽¹⁾ Dördüncü ve beşinci fıkralarda tesis edilen kümülasyon, Türkiye, Şili ve Avrupa Birliği arasında ayrı ayrı tercihli ticaret anlaşmalarının yürürlükte olması koşuluyla uygulanır.

Tamamen elde edilmiş ürünler

MADDE 7 – (1) Aşağıda belirtilen ürünlerin tamamen Taraf ülkelerden birinde elde edilmiş oldukları kabul edilir:

a) Kendi topraklarından veya deniz yataklarından çıkarılan mineral ürünler,

b) Taraf ülkede hasat edilen bitkisel ürünler,

c) Taraf ülkede doğmuş ve yetiştirilmiş canlı hayvanlar,

ç) Taraf ülkede yetiştirilmiş canlı hayvanlardan elde edilen ürünler,

d) Taraf ülkede avcılık veya balıkçılıkla elde edilen ürünler,

e) Taraf ülke karasuları dışında kendi gemileri tarafından denizden elde edilen balıkçılık ürünleri ve diğer ürünler,

f) Münhasıran (e) bendinde atıfta bulunulan ürünlerden, kendi fabrika gemilerinin bordasında üretilen ürünler,

g) Yalnızca hammaddelerin geri kazanımına veya atık olarak kullanımına elverişli olan o ülkede toplanmış kullanılmış maddeler,

ğ) Taraf ülkede yapılan imalat işlemleri sonucu ortaya çıkan atık ve hurdalar,

h) Kendi karasuları dışındaki deniz toprağı veya deniz toprağı altı ile ilgili münhasır işletme haklarına sahip olmaları kaydıyla deniz toprağı veya deniz toprağı altından çıkarılan ürünler,

ı) Münhasıran (a) ila (h) bentlerindeki ürünlerden üretilmiş eşya.

(2) Birinci fıkranın (e) ve (f) bentlerinde geçen kendi gemileri ve kendi fabrika gemileri tabirleri sadece:

a) Bir Taraf ülkede kayıtlı veya tescilli,

b) Anılan Taraf ülke bayrağı altında seyreden,

c) En az % 50'sine bu Taraf ülke vatandaşları tarafından sahip olunan veya idare merkezinin Taraf ülkelerden birinde bulunduğu, müdür veya müdürlerinin, yönetim veya denetleme kurulu başkanı ve bu kurullar üyelerinin çoğunluğunun anılan Taraf ülke vatandaşı olduğu ve ilaveten ortaklık veya limited şirket durumunda sermayesinin en az yarısının Taraf ülkelere veya bunların kamu kuruluşları veya vatandaşlarına ait olduğu bir şirket tarafından sahip olunan,

ç) Yönetici ve yetkilileri anılan Taraf ülke vatandaşı olan,

d) Mürettebatının en az % 75'i anılan Taraf ülke vatandaşı olan

gemiler ve fabrika gemileri için kullanılır.

Yeterli işçilik veya işlem görmüş ürünler

MADDE 8 – (1) 5 inci maddeye göre tamamen elde edilmemiş ürünler, Ek-II'de yer alan listede belirtilen şartlar yerine getirildiği takdirde yeterli derecede işçilik veya işlem görmüş olarak kabul edilir. Ek-II'de yer alan listede belirtilen şartlar, Anlaşma kapsamındaki tüm ürünler için, bu ürünlerin imalatında kullanılan menşeli olmayan maddeler üzerinde yapılması gerekli işçilik ve işlemleri gösterir ve sadece bu maddelerle ilişkili olarak geçerlidir. Aynı şekilde söz konusu listede o ürün için belirtilen şartları yerine getirerek menşei statüsü kazanmış bir ürün, başka bir ürünün imalatında kullanıldığı durumda, onun bileşiminde yer aldığı ürüne tatbiki mümkün şartlar kendisine uygulanmaz ve bu malların imalatında kullanılmış olabilecek menşeli olmayan maddeler dikkate alınmaz.

(2) Birinci fıkrada belirtilen duruma rağmen, listede belirtilen şartlar uyarınca bir ürünün imalatında kullanılmaması gereken menşeli olmayan maddeler, ancak;

a) Toplam kıymetlerinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 10'unu geçmemesi,

b) Menşeli olmayan maddelerin azami değeri olarak listede verilmiş olan yüzdelerin, bu bendin uygulanması suretiyle aşılmaması şartı ile kullanılabilir.

(3) İkinci fıkrada hükümleri, Armonize Sistemin 50 ila 63 üncü fasıllarındaki ürünlere uygulanmaz.

(4) Birinci ve ikinci fıkrada hükümleri, üretim sırasında gerçekleştirilen işlem veya işçiliğin 9 uncu madde hükümlerine göre yetersiz sayılmadığı hallerde uygulanır.

Yetersiz işçilik veya işlem

MADDE 9 – (1) 8 inci maddede belirtilen koşulların sağlanıp sağlanmadığına bakılmaksızın, ikinci fıkrada hükümleri saklı kalmak kaydıyla, aşağıdaki işlemler menşeli ürün statüsü verilmesi için yetersiz işçilik veya işlem olarak kabul edilir:

a) Havalandırma, yayma, kurutma, soğutma, tuz veya kükürtdioksit veya başka sulu çözeltilere yerleştirme, hasarlı kısımları ayırma gibi, nakliyat ve depolama süresince eşyanın iyi şartlarda muhafazasını sağlamaya yönelik koruyucu işlemler,

b) Ambalaj ayırma ve birleştirme,

c) Yıkama, temizleme, toz, oksit, yağ, boya veya diğer tabakalardan arındırma,

ç) Dokuma kumaşları ütüleme veya presleme,

d) Basit boyama ve cilalama işlemleri,

e) Tahıl ve pirinci kabuklarından ayırma, kısmi veya tam beyazlatma, parlatma ve perdahlama,

f) Şeker renklendirme veya şeker topraklarını biçimlendirme işlemleri,

g) Meyvelerin, kuruyemişlerin ve sebzelerin kabuklarını soyma, çekirdeklerini çıkarma, zarlarını ayıklama,

ğ) Keskinleştirme, basit bileme veya basit kesme,

h) Maddelerden setler oluşturma dahil, eleme, kalburdan geçirme, sıraya koyma, tasnifleme, kalibrasyon, eşleştirme,

ı) Basit şişeleme, tenekeye veya beherlere koyma, torbalama, sandıklama, kutulama, karton veya tahta üzerine yerleştirme ve tüm diğer basit paketleme işlemleri,

i) Ürün veya paketler üzerine marka, etiket, logo ve diğer benzeri ayırt edici işaretleri yapıştırma veya basma işlemleri,

j) Farklı türde olmalarına bakılmaksızın ürünlerin basit karıştırılma işlemleri,

k) Tamamlanmış bir ürün oluşturmak üzere parçaların basit montajı veya ürünlerin parçalarına ayrılması,

l) Yegane amacı eşyanın yüklenmesini kolaylaştırmak olan faaliyetler,

m) (a) ila (k) bentlerinde belirtilen işlemlerden iki veya daha fazlasının bir arada yapılması,

n) Hayvan kesimi.

(2) Belirli bir ürüne uygulanan işçilik veya işlemin birinci fıkrada hükümleri çerçevesinde yetersiz kabul edilip edilmeyeceğine karar verilirken, Taraf ülkelerde gerçekleştirilen işlemlerin tümü bir arada mütalaa edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Nitelendirme Birimi, Aksesuarlar, Yedek Parçalar, Aksam,

Setler ve Etkisiz Unsurlar

Nitelendirme birimi

MADDE 10 –(1) Bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanmasında nitelendirme birimi, AS nomanklatürünü kullanmak suretiyle sınıflandırma yapılırken temel birim olarak kabul edilen belirli bir üründür. Buna göre;

a) Muhtelif maddelerin montajı veya gruplandırılmasından oluşan bir ürün, Armonize Sistemde tek bir pozisyonda sınıflandırıldığında, bu ürün bir bütün olarak nitelendirme birimidir.

b) Bir sevkiyat, Armonize Sistemde aynı pozisyon içinde sınıflandırılan, belli sayıda aynı üründen oluşuyorsa, her bir ürün bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanışı sırasında münferiden değerlendirilir.

(2) Armonize Sistemin (5) sayılı Genel Kuralı çerçevesinde ambalaj, sınıflandırma açısından ürüne dahil ediliyorsa, menşenin tespiti açısından da dahil edilir.

Aksesuarlar, yedek parçalar ve aksam

MADDE 11 – (1) Bir cihaz, makine, alet veya aracın parçası beraberinde teslim edilen, normal olarak, bir cihazın bölümü durumundaki ve fiyata dahil edilmiş bulunan ve bu nedenle ayrıca fatura edilmemiş olan aksesuarlar, yedek parçalar ve aksam; söz konusu cihaz, makine, alet veya araç içinde mütalaa edilir.

Setler

MADDE 12 – (1) Armonize Sistemin (3) sayılı Genel Kuralında tanımlanan setler, kendisini meydana getiren tüm ürünler menşeli ürün ise, o ülke menşeli olarak addedilir. Ancak, bir set menşeli ve menşeli olmayan ürünlerden müteşekkil ise, menşeli olmayan ürünlerin kıymetinin setin fabrika çıkış fiyatının %15'ini geçmemesi koşuluyla, set bir bütün olarak menşeli kabul edilir.

Etkisiz unsurlar

MADDE 13 – (1) Bir ürünün menşeli olup olmadığını belirlemek için, imalatında kullanılabilecek;

- Enerji ve yakıtın,
- Tesis ve teçhizatın,
- Makine ve aletlerin,
- Ürünün nihai bileşimine girmeyen ve girmesi amaçlanmayan eşyanın menşesini belirlemek gerekmez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ülkesel Gereklilikler

Ülkesellik ilkesi

MADDE 14 – (1) İkinci ve üçüncü bölümde yer alan menşe statüsü kazandırılmasına ilişkin koşullar, Taraf ülkelerden birinde kesintisiz olarak yerine getirilir.

(2) Taraf ülkelerden birinden başka bir ülkeye ihraç edilmiş olan menşeli eşyanın geri gelmesi halinde, geri gelen eşyanın ihraç edilmiş bulunan eşya ile aynı olduğu, söz konusu ülkede bulunma veya ihraç edilme süresi içerisinde iyi koşullarda muhafaza edilmeleri için gerekli olanların ötesinde herhangi bir işleme tabi tutulmadığı hususları yetkili makamları tatmin edecek şekilde ispat edilmediği takdirde menşeli olmadığı kabul edilir.

Doğrudan nakliyat

MADDE 15 – (1) Anlaşma hükümlerinde sağlanan tercihli muamele sadece, bu Yönetmeliğin gerekliliklerini yerine getirmiş, Taraf ülkeler arasında doğrudan nakledilen ürünler için uygulanır. Bununla beraber ürünler, aktarılması veya geçici depolanması yoluyla, ancak transit geçtiği veya depolandığı ülkenin gümrük yetkililerinin gözetimi altında olmaları ve boşaltma, tekrar yükleme veya iyi koşullarda muhafaza etmeye yönelik işlemler dışında bir işlemde geçmemiş olmaları koşullarıyla, gerektiğinde başka ülkeler üzerinden nakledilebilir.

(2) Birinci fıkrada yer alan hükümlerin yerine getirildiğinin, ithalatçı ülkenin gümrük yetkililerine ispatı, aşağıdaki belgelerden birinin ibrazı yoluyla yapılır:

- İhracatçı ülkede düzenlenmiş transit ülkesi geçişini kapsayan tek bir sevk evrakı,
- Transit ülkesinin gümrük yetkililerince düzenlenen, ürünlerin tam bir tanımını veren, boşaltma ve tekrar yükleme tarihlerini ve uygulanabildiği durumlarda kullanılan gemi veya diğer nakil araçlarının adlarını belirten ve transit ülkesi içinde hangi koşullarda kalmış olduğunu belgeleyen bir belge,
- (a) veya (b) bendindeki belgelerin temin edilememesi halinde ikame kanıtlayıcı belgeler.

Sergiler

MADDE 16 – (1) Taraf ülkelerin birinden bir başka ülkeye sergilenmek üzere gönderilen ve sergi sonrasında diğer Taraf ülkeye ithal edilmek üzere satılan menşeli ürünler, yetkili makamların;

- İhracatçının bu ürünleri Taraf ülkelerin birinden serginin düzenlendiği ülkeye naklettiği ve burada sergilediği,
- Ürünlerin aynı ihracatçı tarafından diğer Taraf ülkedeki bir kimseye satıldığı veya tasarrufuna verildiği,

c) Ürünlerin sergi süresi içinde veya sergiden hemen sonra, sergilenmek üzere gönderildiği durumunu koruyarak sevk edildiği,

ç) Ürünlerin sergilenmek üzere gönderildikleri andan itibaren, bu sergide teşhir edilmek dışında başka bir amaçla kullanılmadığı

hususlarında tatmin edilmesi kaydıyla, ithallerinde Anlaşma hükümlerinden yararlanır.

(2) Altıncı, yedinci, sekizinci, dokuzuncu, onuncu ve onbirinci bölüm hükümlerine uygun olarak düzenlenen veya hazırlanan menşe ispat belgesi, normal usullere uygun olarak ithalatçı ülke gümrük yetkililerine ibraz edilir. Bu belge üzerinde serginin adı ve adresi belirtilir. Gerekli takdirde ürünlerin durumu ve sergilenmelerine ilişkin koşullar hakkında ek kanıtlayıcı belgeler istenebilir.

(3) Birinci fıkra, yabancı ürün satmak üzere kurulmuş işyeri veya mağazalarda özel amaçla düzenlenmemiş olan, açık olduğu süre içinde ürünün gümrük denetimi altında kaldığı her türlü ticaret, sanayi, tarım ve el sanatları sergi, fuar veya benzeri umumi gösteri veya teşhirlerine uygulanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Geri Ödeme veya Muafiyet

Gümrük vergilerinde geri ödemenin veya muafiyetin yasaklanması

MADDE 17 – (1) Altıncı, yedinci, sekizinci, dokuzuncu, onuncu ve onbirinci bölüm hükümlerine uygun olarak menşe ispat belgesi düzenlenen veya hazırlanan Taraf ülkelerden biri menşeli ürünlerin imalatında kullanılan menşeli olmayan maddeler, Taraf ülkelerde her ne türde olursa olsun gümrük vergilerinin geri ödenmesine veya bunlardan muafiyete tabi değildir.

(2) Birinci fıkra da belirtilen yasak;

a) Taraf ülkelerden herhangi birinde imalatta kullanılan maddelere uygulanabilen gümrük vergisi veya eş etkili vergilerin kısmen veya tamamen iadesi veya muaf tutulması veya ödenmemesi yönündeki her türlü düzenlemeye,

b) Ürünlerin söz konusu maddelerden elde edilip ihraç edildiği ve dahilde kullanım için alıkonmadığı hallerde,

c) Birinci fıkra da ve (a) bendinde belirtilen iade, muafiyet veya geri ödemelerin açıkça veya aynı etkiyi doğuracak şekilde geçerli olduğu durumlarda uygulanır.

(3) Bir menşe ispat belgesi kapsamındaki ürünlerin ihracatçısı, menşeli olmayan maddeler kullanılarak üretilen ilgili ürünlere geri ödeme sağlanmadığını ve bu maddelere uygulanabilen tüm gümrük vergileri ile eş etkili vergilerin fiilen ödendiğini ispat eden tüm geçerli belgeleri gümrük yetkililerinin talebi üzerine herhangi bir zamanda ibraz etmeye hazır olmak zorundadır.

(4) Birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri, 10 uncu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen ambalajlara, 11 inci maddede belirtilen aksesuar, yedek parça ve aksama ve 12 nci maddede belirtilen set halindeki ürünlere, menşeli olmadıkları durumlarda uygulanır.

(5) Birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkra hükümleri, yalnızca Anlaşmanın uygulandığı türden maddeler için geçerlidir. Ayrıca bu hükümler, Anlaşma hükümleri uyarınca ihracatta uygulanabilen tarım ürünleri için ihracat iadesi sisteminin işlemlerine engel teşkil etmez.

ALTINCI BÖLÜM

Eşyanın Menşenin İspatı

Menşe ispat belgeleri

MADDE 18 – (1) Taraf ülkelerden biri menşeli ürünler, diğer Taraf ülkeye ithal edilmeleri sırasında, aşağıdaki belgelerden birinin ibrazı üzerine Anlaşmadan yararlanır:

a) Örneği Ek-III'te yer alan EUR.1 dolaşım belgesi,

b) Metni Ek-IV'te yer alan Fatura beyanı.

(2) Birinci fıkra hükümlerine rağmen, bu Yönetmelik çerçevesinde menşeli ürünler, 36 ncı maddede belirtilen durumlarda, birinci fıkra da belirtilen belgelerden herhangi birisinin ibraz edilmesine gerek bulunmaksızın Anlaşmadan yararlanır.

Fatura beyanı

MADDE 19 – (1) Fatura beyanı; 38 inci madde çerçevesinde bir Onaylanmış İhracatçı tarafından veya toplam kıymeti 6000 Euro'yu geçmeyen menşeli ürünler ihtiva eden bir veya daha fazla kaptan müteşekkil bir sevkiyat için herhangi bir ihracatçı tarafından hazırlanabilir.

(2) Fatura beyanı, söz konusu ürünlerin Taraf ülkelerden biri menşeli olarak kabulü ve bu Yönetmeliğin diğer hükümlerinin yerine getirilmesi halinde hazırlanabilir.

(3) Fatura beyanında bulunan ihracatçı, söz konusu ürünün menşe statüsü ile bu Yönetmeliğin diğer hükümlerinin yerine getirilmiş olduğunu kanıtlayan ilgili tüm belgeleri, ihracatçı ülkenin yetkili makamlarının talebi üzerine herhangi bir anda ibraz etmeye hazırlıklı olur.

(4) Fatura beyanı, ihracatçı tarafından, metni Ek-IV'te yer alan, Anlaşmada aynı ekte belirtilen dillerden birinde ve ihracatçı ülkenin ulusal mevzuatıyla uyumlu olan beyanın, fatura, teslimat notu veya herhangi bir ticari belge üzerine daktilo edilmesi, istampa ile damgalanması veya basılması suretiyle hazırlanır. Beyan el yazısı ile de yapılabilir; bu takdirde, mürekkeple ve matbaa harfleriyle yazılır.

(5) Fatura beyanı, ihracatçının kendi el yazısı ile atacağı orijinal imzasını ihtiva eder. Ancak, 38 inci madde çerçevesinde onaylanmış ihracatçıdan, kendi adıyla hazırlanmış herhangi bir fatura beyanının kendi el yazısıyla imzalanmış addedilerek tüm sorumluluğu üzerine aldığı dair yazılı bir taahhünameyi ihracatçı ülkenin yetkili makamlarına vermiş olması koşuluyla, böyle bir beyanı imzalama şartı aranmaz.

(6) Bir fatura beyanı, ihracatçı tarafından, kapsadığı ürünlerin ihracatı esnasında veya ithalatından itibaren iki yıl içinde ithalatçı ülkede ibrazı koşuluyla, ihracattan sonra da hazırlanabilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

EUR.1 Dolaşım Belgelerinin Düzenlenmesi ve Vize İşlemleri

EUR.1 dolaşım belgesinin şekli, basımı ve dağıtılması

MADDE 20 – (1) EUR.1 dolaşım belgeleri Ek-III'te belirlenen form ve niteliklere uygun olarak ve seri numaraları verilerek (**Değişik ibare:RG-28/6/2016-29756**)⁽¹⁾ Bakanlık veya Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluşlarca bastırılır ve ihtiyaca göre dağıtılır.

(2) EUR.1 dolaşım belgeleri yalnızca ihracatçı veya ihracatçının gümrük beyannamesini imzalamakla yetkili kanuni temsilcisi tarafından, örneği Ek-III'te yer alan EUR.1 dolaşım belgesi ile başvuru formunun bu Yönetmeliğe uygun olarak doldurulması suretiyle yazılı başvurusu üzerine düzenlenir.

EUR.1 dolaşım belgesinin doldurulması

MADDE 21 – (**Mülga:RG-23/6/2018-30457 Mükerrer**)⁽³⁾

Türkiye'den gerçekleştirilecek ihracatlar için EUR.1 Dolaşım Belgelerinin doldurulması

MADDE 21/A – (**Ek:RG-23/6/2018-30457 Mükerrer**)⁽²⁾

(1) EUR.1 Dolaşım Belgeleri, Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde elektronik ortamda düzenlenebilir. Elektronik ortamdaki veriler Şili, Bakanlık birimleri ve Bakanlıkça uygun görülen kişi ve kuruluşlarla paylaşılabilir ve veri değişimine konu yapılabilir.

(2) EUR.1 Dolaşım Belgesi düzenlenmesine ilişkin başvuru ihracatçı veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisi tarafından yapılabilir. Yetkili olmayan kişiler tarafından yapılan başvurular gümrük idaresi ya da Bakanlıkça yetki verilen kişi ve kuruluşlarca kabul edilmez.

(3) İhracatçılar veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcileri EUR.1 Dolaşım Belgelerinin düzenlenmesi için, bu belgenin arka sayfasında yazılı kurallara ve ilgili Anlaşma hükümlerine uygun olarak, elektronik sistem üzerinden aşağıda belirtilen hususlar çerçevesinde başvuruda ve beyanda bulunur:

a) EUR.1 Dolaşım Belgeleri, Türkçe veya ilgili Anlaşmada belirtilen dillerden birinde, gümrük mevzuatı hükümleri gereğince hazırlanır.

b) EUR.1 Dolaşım Belgelerinde bulunması zorunlu bilgilerin elektronik sistem üzerinden beyan edilmesi zorunludur. Bu alanlar ihracatçılar veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcileri tarafından eksiksiz doldurulur. Beyan edilen ve EUR.1 Dolaşım

Belgelerinde kayıtlı olacak eşyanın, tanınmalarına olanak verecek yeterli kesinlikte ve ticari deyimleri ile hiçbir tereddüde yer vermeyecek açıklıkta cins, nevi, nitelik ve miktar olarak ayrıntılı bir biçimde beyan edilmesi zorunludur.

c) Elektronik sistem üzerinde EUR.1 Dolaşım Belgesi düzenlenmesi için, beyanda bulunulan eşyanın menşenin tespitini teminen, eşyanın imalatında kullanılan menşeli olmayan girdilere uygulanan işlem ve işçiliğin, Ek II'de yer alan listede belirtilen şartları sağladığını ispatlayan ve eşyanın imalatında kullanılan Türkiye dahil 6 ncı maddede belirtilen ülkeler menşeli girdiler ve bu girdiler üzerinde gerçekleştirilen işlem ve işçilikleri gösteren tüm bilgi ve belgeler ile birlikte, ihracata ait diğer belgeler, gümrük idaresi tarafından ya da Bakanlıkça yetki verilen kişi ve kuruluşlarca kontrol edilmesi için elektronik sisteme yüklenir. İlgili mevzuat uyarınca elektronik olarak düzenlenen ya da beyanda kullanılmak amacıyla elektronik ortama aktarılmış bu belgelerin ve talep edilmesi halinde asıllarının, Bakanlık veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşların doğrudan erişimine hazır halde tutulması zorunludur. Bu türde belge ve bilgiler Gümrük Kanununda öngörülen belge saklama sürelerine tabidir.

ç) Gümrük idaresi tarafından ya da Bakanlıkça yetki verilen kişi ve kuruluşlarca EUR.1 Dolaşım Belgesinin düzenlenmesine dair başvurunun kabul edilmesi, beyan edilen belge ve bilgilerin kontrolü, başvurunun onaylanması ve vize işlemleri elektronik sistem üzerinden tamamlanır.

d) İhracatçılar veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcilerince, vize işleminin tamamlanmasından sonra elektronik sistem üzerinde yer alan bilgilerin, 20 nci maddede belirtilen şekil şartlarını taşıyan ve aynı maddede belirtilen şekilde temin edilen yeşil meneviş zeminli matbu EUR.1 Dolaşım Belgesi üzerine yazıcı vasıtasıyla dökümü alınır. Dökümü alınan belgenin (12) numaralı "İhracatçının Beyanı" kutusu ihracatçı tarafından imzalanır. İmzalanan belgenin bir kopyası ihracatçı tarafından mer'i mevzuatta öngörülen belge saklama süreleri saklı kalmak kaydıyla en az beş yıl süresince saklanır.

e) EUR.1 Dolaşım Belgesinin üzerinde, belgenin (12) numaralı "İhracatçının Beyanı" alanına ihracatçı veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisince atılacak imza haricinde elektronik sistemde oluşturulmamış hiçbir kayıt yer alamaz. Döküm üzerinde ekleme, düzeltme veya silinti yapılamaz.

İhracatçının ibraz yükümlülüğü

MADDE 22 – (1) EUR.1 dolaşım belgesi düzenlenmesi için başvuruda bulunan ihracatçı, bu Belgeleri düzenleyecek gümrük idarelerinin veya **(Değişik ibare:RG-28/6/2016-29756)⁽¹⁾ Bakanlıkça** yetkilendirilen kişi veya kuruluşların talep edebileceği, söz konusu ürünün menşe statüsü ile bu Yönetmeliğin diğer hükümlerinin yerine getirilmiş olduğunu tevsik eden ilgili bilgi ve belgeleri vermekle yükümlüdür.

Başvurunun değerlendirilmesi

MADDE 23 – (Mülga:RG-23/6/2018-30457 Mükerrer)⁽³⁾

Elektronik sistemde düzenlenen EUR.1 Dolaşım Belgelerine ilişkin gümrük idaresince veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşlarca yapılacak işlemler

MADDE 23/A – (Ek:RG-23/6/2018-30457 Mükerrer)⁽²⁾

(1) 21/A maddesi uyarınca elektronik sistem kullanılarak EUR.1 Dolaşım Belgesi düzenlenmesi amacıyla başvuruda ve beyanda bulunulması durumunda gümrük idaresi ya da Bakanlıkça yetki verilen kişi ve kuruluşlar, bu başvuruları ve 21/A maddesinin üçüncü fıkrasının (c) bendi uyarınca başvuruda ibraz edilen bilgi ve belgelerle birlikte, ihracata ait diğer belgeleri de inceleyerek gerekli işlemleri tamamlar.

(2) Beyana ve belgelere ilişkin kontroller tamamlandıktan sonra, uygun görülen başvurular elektronik sistem üzerinden onaylanır.

(3) İhraç belgeleri ve dolaşım belgelerinden üçüncü ülkelere gönderileceği anlaşılan eşya için EUR.1 Dolaşım Belgesi onaylanamaz ve vize edilemez.

EUR.1 dolaşım belgesinin gümrük idaresince incelenmesi

MADDE 24 – (Mülga:RG-23/6/2018-30457 Mükerrer)⁽³⁾

Elektronik sistemde düzenlenen EUR.1 Dolaşım Belgelerinin gümrük idarelerince incelenmesi ve vize edilmesi

MADDE 24/A – (Ek:RG-23/6/2018-30457 Mükerrer)⁽²⁾

(1) Elektronik sistem üzerinden düzenlenerek gümrük idaresine gönderilen EUR.1 Dolaşım Belgelerinin kontrolü elektronik sistem üzerinden yapılarak uygun olması durumunda vize edilir. Elektronik olarak vize edilen EUR.1 Dolaşım Belgesi kapsamı eşyaya ilişkin kontroller gümrük idaresince gerçekleştirilir.

(2) Gümrük idareleri birinci fıkrada belirtilen kontrolleri yaparken;

a) EUR.1 Dolaşım Belgelerinin bu Yönetmelik hükümlerine uygun olup olmadığını incelemek,
b) İhraç konusu eşyanın cins, tür, nitelik ve miktar itibarıyla EUR.1 Dolaşım Belgesindeki kayıtlara uygun olup olmadığını tespit etmek,

c) İhraç konusu eşyanın menşeli olup olmadığını belirlemek,

ç) Eşyaya ait ihraç belgeleri yanında gümrük mevzuatı uyarınca nakliyeciler tarafından verilen belgeleri incelemek,

d) İhraç konusu eşyayı, Gümrük Yönetmeliğindeki esaslara göre muayene etmek, suretiyle işlem ifa eder.

(3) 21/A maddesinin üçüncü fıkrasının (d) bendinde belirtildiği şekilde alınan dökümden, belgenin (11) numaralı "Gümrük Vizesi" alanında elektronik sistem tarafından basılan ve beyanı değerlendirerek belgeyi vize eden gümrük idaresinin adı, vize tarihi, gümrük mührü veya kaşesi yer alır."

EUR.1 dolaşım belgesinin vize edilmesi

MADDE 25 – (Mülga:RG-23/6/2018-30457 Mükerrer)⁽³⁾

SEKİZİNCİ BÖLÜM

EUR.1 Dolaşım Belgelerinin Sonradan Verilmesi,

İkinci Nüsha Düzenlenmesi ve Değiştirilmesi

EUR.1 dolaşım belgesinin ihracattan sonra verilmesi

MADDE 26 – (1) 25 inci madde hükümlerine istisna olarak, EUR.1 dolaşım belgeleri; hata, istenmeyerek yapılan ihmal veya özel durumlar nedeniyle ihraç anında düzenlenmemiş olması veya EUR.1 dolaşım belgesinin düzenlenmiş, ancak teknik nedenlerle ithalatta kabul edilmemiş olduğu hususu, gümrük idarelerine veya **(Değişik ibare:RG-28/6/2016-29756)⁽¹⁾ Bakanlıkça** yetkilendirilen kişi veya kuruluşlara tatmin edici bir şekilde ispat edilmesi halinde ait olduğu ürünün ihracından sonra düzenlenebilir.

(2) **(Mülga:RG-23/6/2018-30457 Mükerrer)⁽³⁾**

(3) **(Mülga:RG-23/6/2018-30457 Mükerrer)⁽³⁾**

(4) **(Mülga:RG-23/6/2018-30457 Mükerrer)⁽³⁾**

(5) **(Mülga:RG-23/6/2018-30457 Mükerrer)⁽³⁾**

Elektronik sistem üzerinden EUR.1 Dolaşım Belgesinin sonradan verilmesi işlemleri

MADDE 26/A – (Ek:RG-23/6/2018-30457 Mükerrer)⁽²⁾

(1) 26 ncı maddenin uygulanabilmesi amacıyla, ihracatçı veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisi;

a) Eşyanın cinsi, türü, niteliği ve miktarını, ambalaj şeklini, marka ve numaralarını, işaretlerini, ihracat işleminin yapıldığı gümrük idaresinin adını, gümrük beyannamesinin tarih ve sayısını belirterek ve gümrük beyannamesinin bir örneğini eklemek suretiyle elektronik sistem üzerinden başvuruda bulunur.

b) Söz konusu eşya için ihraç sırasında EUR.1 Dolaşım Belgesi verilmediğini veya ithalatçı ülke gümrük idaresince teknik nedenlerle kabul edilmediğini sebepleri ile birlikte elektronik sistem üzerinden beyan eder.

(2) Birinci fıkrada belirtilen şartları yerine getiren ihracatçının veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisinin talebi, gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşlar tarafından incelenir. Söz konusu ihraç eşyasına ait gümrük beyannamesi ve ekleri diğer evrak ile varsa bu işleme dair dosyaların incelenmesi ve kontrolü sonucunda, yapılan beyanın tamamen uygun olduğu anlaşıldığı takdirde başvurular elektronik sistem üzerinden onaylanır ve vize edilir.

(3) Bu şekilde düzenlenen EUR.1 Dolaşım Belgesinin (7) numaralı "Gözlemler" kutusuna;

- a) TR : SONRADAN VERİLMİŞTİR,
b) EN : ISSUED RETROSPECTIVELY,
c) ES : EMITIDO A POSTERIORI

ibarelerinden biri elektronik sistem üzerinden kaydedilir.

Teknik nedenlerle EUR.1 dolaşım belgesinin reddi

MADDE 27 – (1) EUR.1 dolaşım belgesi bu Yönetmelikte öngörülen şekilde düzenlenmemiş ise teknik nedenlerle reddedilebilir. Aşağıda belirtilen;

a) EUR.1 dolaşım belgesinin, ebat veya renk olarak örnekten önemli derecede farklı olması, seri numarası bulunmaması, resmi olarak öngörülen dillerden birinde basılmaması gibi öngörülen form dışında bir form kullanılarak düzenlenmesi,

b) EUR.1 dolaşım belgesinde (4) numaralı kutu gibi doldurulması zorunlu kutulardan birinin doldurulmaması,

c) (**Değişik:RG-9/7/2017- 30119**) EUR.1 dolaşım belgesinin (11) numaralı kutusunun mühürlenmemesi, kaşelenmemesi veya imzalanmaması; EUR.1 dolaşım belgesinin yetkili olmayan bir makam tarafından onaylanması,

ç) (**Değişik:RG-9/7/2017- 30119**) EUR.1 dolaşım belgesi vize edilirken kullanılan mührün veya kaşenin 40 ıncı madde hükümleri uyarınca örneği gönderilmeyen yeni bir mühür veya kaşe olması,

d) İbraz edilen EUR.1 dolaşım belgesinin orijinal olmayıp fotokopi veya suret olması,

e) EUR.1 dolaşım belgesinin (2) veya (5) numaralı kutusuna Anlaşmaya taraf olmayan ülkelerden birinin yazılması,

gibi teknik nedenlerle kabul edilmeyen EUR.1 dolaşım belgeleri sonradan düzenlenebilir.

(2) Teknik nedenlerle reddedilen EUR.1 dolaşım belgesi, üzerine BELGE KABUL EDİLMEMİŞTİR ibaresi yazılarak, hangi nedenlerle kabul edilmediği de belirtilerek sonradan düzenlenen yeni bir EUR.1 dolaşım belgesi alması için ithalatçıya iade edilir. Ancak, gümrük idareleri gümrük işlemlerinin tamamlanmasından sonra kontrol amacıyla veya hile yapıldığından şüphe edilmesi halinde reddedilen EUR.1 dolaşım belgesinin bir kopyasını saklayabilir.

(3) (**Ek:RG-23/6/2018-30457 Mükerrer**) Türkiye’ye yönelik ithalatlarda ibraz edilen menşe ispat belgelerinin teknik nedenlerle reddedilmesi durumunda, eşyaya Anlaşma kapsamında tercihli rejim uygulanmaz ve kanuni vergi nispetleri üzerinden tahakkuk yapılarak vergiler tahsil edilir. Bu durumda, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 234 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uygulanmaz.

EUR.1 dolaşım belgesinin ikinci nüsha düzenlenmesi

MADDE 28 – (Mülga:RG-23/6/2018-30457 Mükerrer)⁽³⁾

Elektronik sistemde ikinci nüsha EUR.1 Dolaşım Belgesi düzenlenmesinde yapılacak işlemler

MADDE 28/A – (Değişik:RG-23/6/2018-30457 Mükerrer)⁽²⁾

(1) EUR.1 Dolaşım Belgesinin çalınması, kaybedilmesi veya hasar görmesi hallerinde ihracatçı veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisi, gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşlara başvurarak belgenin ikinci bir nüshasının düzenlenmesi için elektronik sistem üzerinden başvuruda bulunabilir. Başvuru sahipleri, ikinci nüsha belge düzenleme talebinin nedenini elektronik sistemde beyan eder.

(2) İkinci nüsha EUR.1 Dolaşım Belgesi düzenlenmesi talebi ile elektronik sistem üzerinden gerçekleştirilen başvuru ve yapılan beyan gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşlar tarafından incelenir.

(3) Gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşlar, ihraç işlemi yapılmış olan eşyaya ait asıl EUR.1 Dolaşım Belgesine ilişkin bilgilerle birinci fıkrada belirtilen beyanı karşılaştırıp, ikinci nüshaya ilişkin yapılan beyanların doğruluğunu saptadıktan sonra, başvuru onaylanır ve gümrük idaresince vize işlemi gerçekleştirilir.

(4) Bu şekilde düzenlenen ikinci nüsha EUR.1 Dolaşım Belgesinin (7) numaralı “Gözlemler” kutusuna;

- a) TR : İKİNCİ NÜSHADIR,
b) EN : DUPLICATE,
c) ES : DUPLICADO

ibarelerinden biri elektronik sistem üzerinden kaydedilir.

(5) Elektronik sistem tarafından asıl EUR.1 Dolaşım Belgesi, bu belgeye dayanılarak düzenlenen ikinci nüsha EUR.1 Dolaşım Belgesiyle ilişkilendirilir.

EUR.1 dolaşım belgesinin değiştirilmesi

MADDE 29 – (1) Menşeli ürünler Taraf ülkelerden birinin yetkili makamının kontrolü altında iken, ürünün tamamının veya bir bölümünün bulunduğu Taraf ülke içinde başka bir yere gönderilmesi gerektiği durumda, gönderilecek kısım için asıl belge yerine geçmek üzere bir veya birden çok müfrez EUR.1 dolaşım belgesi düzenlenir ve durum esas EUR.1 dolaşım belgesi üzerine işaret edilir.

(2) Müfrez EUR.1 dolaşım belgesi düzenlenme talebi eşyayı kontrol altında bulduran gümrük idaresine yazılı olarak yapılır. İlgili idare tarafından gerekli her türlü inceleme yapılarak bu Yönetmelik hükümlerine uygun olması halinde talep yerine getirilir.

(3) Düzenlenen müfrez belge Yönetmelik hükümlerinin uygulanmasında EUR.1 dolaşım belgesi olarak kabul edilir.

(4) Esas EUR.1 dolaşım belgesinin tarih ve seri numarası müfrez belgenin veya belgelerin (7) numaralı Gözlemler kutusuna yazılır, aslına ve tüm nüshalarına MÜFREZ MENŞE İSPAT BELGESİDİR kaşesi basılır.

(5) Gümrük idaresi, esas menşe ispat belgesi ile buna dayanılarak düzenlenen yeni belgenin veya belgelerin beyaz nüshasını muhafaza eder.

DOKUZUNCU BÖLÜM

İbraz

Menşe ispat belgesinin geçerliliği

MADDE 30 – (1) EUR.1 dolaşım belgesi, ihracatçı ülkedeki vize tarihinden itibaren on ay geçerli olur ve bu süre zarfında ithalatçı ülkenin yetkili makamlarına ibraz edilmesi gerekir.

(2) Fatura beyanı, ihracatçı tarafından hazırlanış tarihinden itibaren on ay geçerli olur ve bu süre zarfında ithalatçı ülkenin yetkili makamlarına ibraz edilmesi gerekir.

(3) İthalatçı ülkenin yetkili makamlarına ibraz edilecek menşe ispat belgeleri, istisnai durumlar nedeniyle, birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen sürelerden sonra da, uygulanan tercihli muamele çerçevesinde kabul edilebilir.

(4) Diğer geç ibraz hallerinde, ithalatçı ülkenin yetkili makamı, eşyanın belirtilen son tarihten önce gümrüğe sunulmuş olması kaydıyla menşe ispat belgelerini kabul edebilir.

(5) Menşe ispat belgelerinin ibraz süresinden sonra tercihli muameleden yararlanması için, bu sürenin bitiminden önce eşyanın gümrüğe gelmiş ve yine bu süreden önce ithalatçı veya gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisi tarafından yazılı olarak ilgili gümrüğe başvurulmuş olması gerekmektedir.

(6) İlgili gümrük idaresi durumu bağlı olduğu Başmüdürlüğe intikal ettirir. İlgili Başmüdürlük konuyu inceleyerek mücbir sebep ve olağanüstü hal mevcudiyetine kanaat getirir ve ek süre istemine ilişkin gerekçeleri haklı bulur ise Belgelerin süresini en çok bir ay uzatabilir.

(7) Türkiye ile Şili arasındaki ticarete ithalatçı tarafın iç mevzuatına uygun olmak kaydıyla tercihli rejim ayrıca, ürünlerin ithal edildikleri tarihte tercihli rejimden yararlanmaya uygun olduklarını gösteren bir menşe ispat belgesi sunulması halinde, uygulanabildiği hallerde vergilerin geri ödenmesi suretiyle ithalat beyannamesinin kabul tarihinden itibaren iki yıl içerisinde tanınabilir.

Menşe ispat belgelerinin ibrazı

MADDE 31 – (1) Menşe ispat belgeleri, gümrük mevzuatı ve ilgili mevzuat gereğince ithalatçı ülkenin yetkili makamlarına ibraz edilir. Söz konusu yetkili makam, menşe ispat belgelerinin tercümesini talep edebilir. Ayrıca idare beyannameye ek olarak, ithalatçıdan eşyanın Anlaşmanın koşullarına uygunluğunu gösteren yazılı bilgi ve belgeleri talep edebilir.

(2) Eşyanın tercihli rejiminden yararlanmasını teminen ibrazı gereken menşe ispat belgelerinin, bu belgeyle ilgili eşyanın fiili ithalinden evvel veya fiili ithali sırasında ibraz edilememesi ve ilgili ithalatçı tarafından eşyanın bekletilmeden ithalinin istenilmesi durumunda, tercihli rejim uygulanmaz ve indirimsiz vergi nispetleri üzerinden tahakkuk yapılarak vergiler kesin olarak tahsil edilir. Ancak bu kabil eşyanın fiili ithalini müteakip süreleri içerisinde, usulüne uygun menşe ispat belgeleri işlemi yapan gümrük idaresine ibraz olunduğu takdirde; ibraz olunan menşe ispat belgesinin ithal edilen eşyaya ait

olduğunun gümrük beyannamesi ve ekleri belgelerle karşılaştırılarak anlaşılması ve belgenin geçerlilik süresinin geçirilmemiş olduğunun tespiti kaydıyla, tercihli vergi oranına göre hesaplanan vergi tutarları ile tercihsiz vergi oranına göre hesaplanan vergi tutarları arasındaki fark mükelleflerine iade edilir.

Parçalar halinde ithalat

MADDE 32 – (1) İthalatçının talebi üzerine ve (**Değişik ibare:RG-28/6/2016-29756**)⁽¹⁾ Bakanlıkça belirlenen şartlara binaen, Armonize Sistemin 2(a) Genel Kuralı anlamındaki birleştirilmemiş veya monte edilmemiş halde olan ve Armonize Sistemin XVI ncı ve XVII nci Bölümlerinde ya da 7308 ve 9406 no’lu pozisyonlarında yer alan ürünlerin, parçalar halinde ithal edilmesi halinde, bu tür ürünler için tek bir menşe ispat belgesi, ilk parçanın ithalatı esnasında gümrük idaresine verilecektir.

Tevsik edici belgeler

MADDE 33 – (1) Aşağıda sayılan belgeler, bir EUR.1 dolaşım belgesi veya fatura beyanı kapsamındaki ürünlerin Taraf ülkelerden biri menşeli olduğu ve bu Yönetmeliğin diğer koşullarını yerine getirdiği hususlarını desteklemek amacıyla, 19 uncu maddenin üçüncü fıkrasında ve 22 nci maddede belirtilen belgeler arasındadır:

- a) İhracatçı veya tedarikçi tarafından, söz konusu eşyanın elde edilmesi için gerçekleştirilen işlemleri belgeleyici nitelikte; örneğin hesaplarında veya iç muhasebesinde yer alan doğrudan deliller,
- b) Taraf ülkelerden birinde düzenlenmiş veya hazırlanmış, imalatta kullanılan maddelerin menşe statüsünü tevsik eden, iç mevzuat uyarınca kullanılan belgeler,
- c) Taraf ülkelerden birinde düzenlenmiş veya hazırlanmış, maddeler üzerinde bu ülkelerde yapılan işçilik veya işlemi tevsik eden, iç mevzuat uyarınca kullanılan belgeler,
- ç) Kullanılan maddelerin menşe statüsünü tevsik etmek üzere, Taraf ülkelerden birinde bu Yönetmelik hükümleri uyarınca düzenlenmiş veya hazırlanmış EUR.1 dolaşım belgeleri veya fatura beyanları.

Menşe ispat belgeleri ve tevsik edici belgelerin muhafazası

MADDE 34 – (1) Yürürlükteki kanunlarda öngörülen süreler saklı kalmak üzere,

- a) EUR.1 dolaşım belgesi düzenlenmesi için başvuruda bulunan ihracatçı, 22 nci maddede belirtilen belgeleri,
- b) Fatura beyanında bulunan ihracatçı, bu beyanın bir nüshasını ve 19 uncu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen belgeleri,
- c) EUR.1 dolaşım belgesini düzenleyen gümrük idaresi veya (**Değişik ibare:RG-28/6/2016-29756**)⁽¹⁾ Bakanlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşlar, 20 nci maddede belirtilen Başvuru Formunu ve başvuru sırasında firma tarafından kendilerine sunulan diğer tüm vesaiki,
- ç) İthalatçı ülkenin yetkili makamları, kendilerine ibraz edilen EUR.1 dolaşım belgeleri ve fatura beyanlarını

en az üç yıl muhafaza eder.

Farklılıklar ve şekli hatalar

MADDE 35 – (1) Menşe ispat belgelerindeki beyanlar ile ürünlerin ithalat işlemlerini yerine getirmek amacıyla gümrük idarelerine ibraz edilen belgelerdeki ifadeler arasında küçük farklılıkların bulunması, belgenin gümrüğe sunulan ürünlere tekabül ettiğinin kesin olarak ortaya konması kaydıyla, söz konusu menşe ispat belgelerinin geçerliliğini kendiliğinden ortadan kaldırmaz.

(2) Menşe ispat belgeleri üzerindeki ifadelerin doğruluğu üzerinde şüphe yaratması söz konusu olmayan, daktilo hatası gibi bariz maddi hatalar, bu belgelerin reddedilmesini gerektirmez.

ONUNCU BÖLÜM

Menşe İspatından Muafiyet

Ticari mahiyette olmayan eşya

MADDE 36 – (1) Küçük paketler halinde gerçek kişilerden gerçek kişilere gönderilen veya yolcuların zati ya da hediye eşyasının bir bölümünü oluşturan eşya; ticarete konu olmamaları, bu Yönetmelik gereklerini yerine getirdiklerinin beyan edilmesi ve bu beyanın doğruluğu hakkında şüphe bulunmaması halinde menşe ispat belgesi istenmeksizin menşeli ürünler olarak kabul edilir. Posta

yoluyla gelen eşyada beyan, Posta Gümrük Beyannamesi (CN22/CN23 belgesi) veya bu belgeye eklenen bir kağıt üzerinde yapılabilir.

(2) Alıcıların, yolcuların veya ailelerinin şahsi kullanımına mahsus ürünler içeren arazi ithalat, eşyanın tabiatı ve miktarı itibarıyla ticari bir amaç gözetilmediği bariz ise, ticari ithalat olarak kabul edilmez.

(3) Ayrıca, birinci ve ikinci fıkradaki ürünlerin toplam kıymetinin, küçük paketler halindeki eşyada 500 Euro'yu, yolcu zati ve hediyeelik eşyasında 1200 Euro'yu geçmemesi gerekir.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

Euro ile ifade edilen tutarlar

Euro karşılıklarının tespiti

MADDE 37 – (1) 19 uncu madde ile 36 ncı madde hükümlerinin uygulanmasında, eşyanın Euro dışında bir para birimi üzerinden faturalandırıldığı durumlarda, Taraf ülkelerin ulusal para birimleri cinsinden ifade edilen Euro tutarına eşit tutarlar, Taraf ülkelerin her biri tarafından yıllık olarak sabitlenir.

(2) Bir sevkiyat, ilgili ülkede sabitlenen tutara göre, faturanın düzenlendiği para birimine atıf yapılmak suretiyle, 19 uncu madde ile 36 ncı madde hükümlerinden yararlanır.

ONİKİNCİ BÖLÜM

Basitleştirilmiş işlemler

Onaylanmış ihracatçı yetkisinin verilmesi

MADDE 38 – (1) Taraflar arasındaki ticarete aşağıdaki hükümler çerçevesinde basitleştirilmiş işlem uygulanması mümkündür;

a) **(Değişik ibare:RG-28/6/2016-29756)⁽¹⁾ Bakanlık;**

1) Sık sık EUR.1 dolaşım belgesi düzenlenmesini gerektiren sevkiyat yapan,

2) Eşyanın menşe statüsünün ve bu Yönetmelik hükümlerinin yerine getirildiğinin saptanması için gerekli her türlü teminatı gümrük idarelerine veren,

3) Vergi ve gümrük mevzuatı ile ilgili ciddi ve mükerrer suç işlememiş olan,

4) Gümrük idarelerinin faaliyetlerini denetlemesine imkan verecek kayıtlara sahip olan gerçek ve tüzel kişilere, eşyanın kıymetine bakılmaksızın örneği Ek-IV'te yer alan Fatura beyanını hazırlayabilmesi konusunda Onaylanmış İhracatçı yetkisi verebilir.

(2) **(Değişik ibare:RG-28/6/2016-29756)⁽¹⁾ Bakanlık,** basitleştirilmiş işlem uygulamasını teminen yetki belgesi verilmesi ve yetkinin Onaylanmış İhracatçı tarafından kullanımının izlenmesine ilişkin usulleri belirler.

Onaylanmış ihracatçı yetkisinin iptali

MADDE 39 – (1) Onaylanmış ihracatçıların bu Yönetmelikteki hükümlere aykırı hareket etmeleri ya da verilen yetkide öngörülen koşullara uymamaları veya bu koşulların ortadan kalkması halinde, cezai hükümler saklı kalmak üzere verilen yetki **(Değişik ibare:RG-28/6/2016-29756)⁽¹⁾ Bakanlıkça** geçici olarak geri alınabilir veya iptal edilebilir.

ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yetkili Makamlar Arasında Karşılıklı İşbirliği

Mühür, kaşe ve adreslerin iletilmesi

MADDE 40 – (Başlığı ile birlikte değişik:RG-9/7/2017- 30119)

(1) Taraf ülkelerin yetkili makamları, kendi idarelerinde EUR.1 dolaşım belgesi vize ederken kullandıkları mühürlerin veya kaşelerin örnek baskılarını, EUR.1 dolaşım belgelerinin ve fatura beyanlarının kontrolünden sorumlu yetkili makamlarının adreslerini birbirlerine iletir.

Karşılıklı yardım

MADDE 41 – (1) Taraf ülkeler, yetkili makamları vasıtasıyla birbirlerine EUR.1 dolaşım belgeleri veya fatura beyanlarının geçerliliklerinin ve bu belgelerde yer alan bilgilerin doğruluğunun kontrolünde yardımcı olur.

Sonradan kontrol talebi

MADDE 42 – (1) İthalatçı ülke yetkili makamları, EUR.1 dolaşım belgeleri ve fatura beyanlarının sonradan kontrolünü talep edebilir.

(2) İthalatçı ülke yetkili makamı, ihracatçı ülke yetkili makamınca verilen EUR.1 dolaşım belgeleri ve fatura beyanlarının gerçekliği veya eşyanın gerçek menşesine ilişkin bilgilerin doğruluğu hakkında makul bir şüphesi olduğunda veya sondaj usulü ile yapacağı kontrol sonucunda anılan belgeleri sonradan kontrol talebi ile 25 inci madde hükümleri çerçevesinde vizeyi yapan ihracatçı ülke yetkili makamına geri gönderir.

(3) İthalatçı ülke yetkili makamları, EUR.1 dolaşım belgesi ve fatura ile eğer ibraz edilmiş ise fatura beyanını, yahut bu belgelerin birer kopyasını, gerektiğinde araştırmanın gerekçelerini de belirterek ihracatçı ülkenin yetkili makamlarına geri gönderir. Menşe ispat belgesinde yer alan bilgilerin doğru olmadığı kanaatini uyandıran elde edilmiş tüm belge ve bilgi, kontrol talebini desteklemek üzere gönderilir.

Sonradan kontrol işlemleri

MADDE 43 – (1) Menşe İspat Belgelerinin kontrol talebi, bu belgelerin (**Değişik ibare:RG-28/6/2016-29756**)⁽¹⁾ Bakanlığa gönderilmesi suretiyle yapılır.

(2) EUR.1 dolaşım belgelerinin kontrol talebi; (13) numaralı kutunun, EUR.1 dolaşım belgesine ilişkin kontrol talebinde bulunan ithalatçı ülke yetkili makamının adı ve açık posta adresi, yazı makinesi veya mürekkepli kalemle ve matbaa harfleri ile yazılarak doldurulması suretiyle yapılır.

(3) (**Değişik:RG-9/7/2017- 30119**) Kontrol talebinde bulunulan yer ve tarih belirtilip imzalanır ve mühür veya kaşe ile işlemi gerçekleştiren görevliye ait kaşe uygulanmak suretiyle onaylanır..

Sonradan kontrol talebinin incelenmesi

MADDE 44 – (1) Kontrol, ihracatçı ülke yetkili makamı tarafından yapılır. Bu amaçla, ihracatçı ülke yetkili makamı, her türlü delil talep etme ve ihracatçının hesaplarını denetleme veya gerekli gördüğü diğer kontrolleri yapabilme yetkisine sahiptir.

(2) İhracatçı ülke yetkili makamları EUR.1 dolaşım belgelerinin kontrol sonucunu (14) numaralı bölümü aşağıdaki şekilde doldurmak suretiyle belirtir:

a) Birinci veya ikinci maddelerden uygun olanın önüne (x) işareti konur,

b) Kontrolü yapan yetkili makamın adı ve kontrol tarihi yazılır,

c) (**Değişik:RG-9/7/2017- 30119**) İmzalanır ve okunabilir mühür veya kaşe ile işlemi gerçekleştiren görevliye ait kaşe uygulanmak suretiyle onaylanır.

Sonradan kontrol sonuçları

MADDE 45 – (1) Sonradan kontrol talebinde bulunan ithalatçı ülke yetkili makamı, kontrol sonucundan en kısa zamanda haberdar edilir.

(2) Kontrol sonuçlarında, belgelerin gerçek olup olmadığı, söz konusu ürünlerin Taraf ülkelerden biri menşeli olarak kabul edilip edilemeyeceği ve bu Yönetmeliğin diğer hükümlerine uygun olup olmadığı hususları açıkça belirtilir.

(3) İthalatçı ülke yetkili makamına ibraz edilen EUR.1 dolaşım belgesinin sonradan kontrol işlemine tabi tutulması halinde, söz konusu belge kapsamı eşyanın kanuni vergisi ile tercihli vergisi arasındaki fark kadar nakit veya teminat mektubu alınarak, eşyanın gümrük işlemleri tamamlanır. Sonradan kontrol amacıyla gönderilen dolaşım belgelerinin, ihracatçı ülke yetkili makamınca doğruluğunun teyidi yapılarak geri gönderilmesinden sonra teminata bağlanan gümrük vergileri iade edilir.

(4) Makul şüphe durumlarında, on ay içinde cevap alınamaması veya cevapta söz konusu belgelerin doğruluğunun ya da ürünlerin gerçek menşesinin tespitine imkân verecek ölçüde yeterli bilginin bulunmaması halinde, talepte bulunan ithalatçı ülke yetkili makamları, istisnai durumlar hariç olmak üzere söz konusu eşyaya Anlaşma hükümlerinin uygulanmasını reddedebilir.

Anlaşmazlıkların çözümü

MADDE 46 – (1) Bu Yönetmelik esasları çerçevesinde yapılacak uygulamada meydana gelecek tereddüt ve anlaşmazlıklar, bu Yönetmeliğe ilişkin işlemlerin yürütülmesiyle görevli kuruluşlarca (**Değişik ibare:RG-28/6/2016-29756**)⁽¹⁾ Bakanlığa iletilir.

(2) Bu tereddüt ve anlaşmazlıklardan 42 ila 45 inci maddelerde belirtilen sonradan kontrol işlemlerine ilişkin olup, Taraf ülkeler yetkili makamlarınca kendi aralarında çözümlenemeyenler veya 1 inci maddede belirtilen Anlaşmalar eki "Menşeli Ürünler Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol"ün yorumlanmasında ortaya çıkan sorunlar Ortak Komiteye sunulur.

(3) İthalatçı ile ithalatçı ülkenin yetkili makamları arasında çıkabilecek her türlü anlaşmazlık, bu ülkenin mevzuatı çerçevesinde çözüme bağlanır.

ONDÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Cezalar

Cezalar

MADDE 47 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı fiiller hakkında, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ile yürürlükteki ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

ONBEŞİNCİ BÖLÜM

Serbest Bölgeler

Serbest bölgeler

MADDE 48 – (1) Taraf ülke yetkili makamları, nakliyeleri esnasında kendi ülkesi içinde bulunan bir serbest bölgeyi kullanan ve bir menşe ispat belgesi kapsamında ticarete konu olan eşyanın başka eşyayla değiştirilmemesinin veya hasara uğramasını önleyici normal işlemler dışındaki herhangi bir işleme tabi tutulmamasının temini konusundaki her türlü tedbiri alır.

(2) Birinci fıkra hükümlerine istisna olarak, Taraf ülkelerden biri menşeli herhangi bir ürün, bir menşe ispat belgesi kapsamında bir serbest bölgeye ithal edilir ve bir işçilik veya işlemden geçirildiği takdirde, tatbik edilmiş olan işçilik veya işlemin bu Yönetmelik hükümlerine uygun olması koşuluyla, ihracatçının talebi üzerine yeni bir EUR.1 dolaşım belgesi, ilgili gümrük idaresi veya **(Değişik ibare:RG-28/6/2016-29756)**⁽¹⁾ Bakanlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşlar tarafından düzenlenir.

ONALTINCI BÖLÜM

Transit Haldeki veya Antrepodaki Eşyaya İlişkin Geçici Hükümler

Transit haldeki veya antrepodaki eşya

MADDE 49 – (1) Türkiye Cumhuriyeti ile Şili Cumhuriyeti arasında imzalanmış olan Anlaşma kapsamında bu Yönetmelik hükümlerine uygun olan ve bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte transit halinde olan ya da Türkiye’de veya Şili’de antrepolarda veya serbest bölgelerde geçici depolanan eşyaya, ithalatçı ülkenin yetkili makamına söz konusu tarihten itibaren on ay içinde, eşyanın 15 inci madde hükümleri çerçevesinde doğrudan nakledilmiş olduğunu gösteren belgelerle beraber ihracatçı ülkenin yetkili makamları tarafından sonradan verilmiş bir EUR.1 Dolaşım Belgesinin sunulması kaydıyla, bu Yönetmelik hükümleri tatbik edilebilir.

ONYEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Diğer hususlar

MADDE 50 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanması bakımından bu Yönetmelikte yer almayan hususlar hakkında 4458 sayılı Gümrük Kanunu ile Gümrük Yönetmeliğinin ilgili hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 51 – (1) Bu Yönetmelik 1/3/2011 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 52 – (Değişik:RG-28/6/2016-29756)⁽¹⁾

(1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.

- (1) Bu değişiklik 1/7/2016 tarihinde yürürlüğe girer.
(2) Bu değişiklik 28/5/2018 tarihinde yürürlüğe girer.
(3) Bu değişiklik 1/1/2019 tarihinde yürürlüğe girer.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin		
	Tarihi	Sayısı
	15/3/2011	27875
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin		
	Tarihi	Sayısı
1	28/6/2016	29756
2	9/7/2017	30119
3	23/6/2018	30457 (Mükerrer)